

Stanovska organizacija UJU

UCITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI IN TREBANJSKI SODNI OKRAJ je zborovalo dne 14. junija 1930. na Catežu.

Statistika: Od 80 članov je bilo navzočih 28, t. j. 35%.

1. Tovariš predsednik pozdravi navzoče, posebno še odličnega gosta referenta za kmetijsko-nadaljevalno šolstvo pri banski upravi g. Joža Krošla ter opozori zborovalce, da je smatrati to zborovanje za izredni občni zbor, ker nam je izvoliti delegate in namestnike za pokrajinsko in državno skupščino. Prva bo 19. in 20. julija v Novem mestu, druga pa avgusta v Beogradu.

a) Tov. predsednik je podal obširno poročilo o seji širjega sosveta v Mariboru.

b) Prečital je Pravilnik, ki naj služi le v interne informacijske svrhe, nikakor pa ni namenjen širši javnosti.

2. Volitve delegatov in namestnikov: Tov. predsednik opozori zborovalce, da imajo društva pravico poslati na obe skupščini poleg predsednika ali njega namestnika za vsakih začetih 50 članov po enega delegata. Vsakemu delegatu je izvoliti namestnika.

Tov. blagajnik se naproša, da poravna pravočasno obveznosti, sicer imamo le svetovalno pravico, volilne pa ne.

Volitev: a) pokrajinska skupščina, delegata: L. Koželj, učitelj v Novem mestu, L. Ivanetič, učitelj v Novem mestu; namestnika: Fr. Zukovec, učitelj v Smihelu pri Novem mestu, Mira Vogrinc, učiteljica v St. Petru pri Novem mestu.

b) Državna skupščina; delegata: Marinč, šolski upravitelj v Brusnicah, Iv. Zen, šolski upravitelj v Soteski; namestnici: L. Jenkova, učiteljica na Mirni, M. Smolik, učiteljica v Valtji vasi.

Predlogi za pokrajinsko skupščino: Mladinska Matica in »Naš rod« naj se združita, a mesečnina naj ne preseže 2 Din.

Ker je bil čas tesno odmirjen, so zborovalci pooblastili odbor za stavev nadaljnjih predlogov.

3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo pri nas in drugod, referiral tov. Fr. Zukovec.

Referent nam je podal obširno poročilo o postanku in razvoju teh šol v naši državi, pa tudi v Avstriji, Češkoslovaški, Nemčiji, Franciji, Angliji in Holandiji. Njegovo poročilo je bilo zelo zanimivo. Vsaki teh šol je vedel letnico njenega začetka, kar je gotovo dokaz njegove velike agilnosti. Tov. predsednik se mu je toplo zahvalil za izčrpno poročilo.

Sledil je koreferat g. Jože Krošla: Kmetijski pouk in učiteljstvo pri nas in drugod, tako je naslovil svoj govor gospod. govornik sam. Z velikim zanimanjem je sledilo učiteljstvo krasnemu govoru. Po mnenju g. predavatelja je pri kmetijskem pouku vsekako upoštevati učiteljstvo, kajti ono biva med ljudstvom ter pozna gotovo njegove težnje in želje mnogo bolje nego strokovni učitelj, ki pride v kraj le za kratek čas, a odide po dovršenem delu. Učitelj pa ostane v kraju, pomore ljudstvu še nadalje z nasveti in morebitnimi zgledi, tako na vrtu in drugod. Take šole naj skušajo na najkrajši način podati največ znanja. Ne v najlepših razmerah in z najboljšimi sredstvi, temveč kako ravnaj v zagaati in s skromnimi sredstvi, to naj pokaže ljudstvu šola. Ker pa rodi sila odpor, zato je ravnati tu tako, da spozna sleherni, kolike vrednosti je znanje.

Pa mladenka v gospodinjski šoli! Saj bo ona nekoč podpirala bliži tri ogle, zato je tudi njej znanje prepotrebno. Ne z obilico, ampak skromno in varčno naj se vadi ravnati povsod, da se čim prej izboljšajo razmere. Vzбудiti je v ljudstvu ponos, pa tudi ljubezen do svojega stanu ter ljubezen do doma in rodne zemlje.

V krasnem razvoju so take šole na Češkem in v Nemčiji, tako je trdil g. govornik. — Svoj krasno zasnovan govor je končal z besedami: »Ni najpotrebnejše izboljšanje njiv, temveč izboljšanje kmetijskih duš.«

Tov. predsednik se je zahvalil g. govorniku v imenu zborovalcev prav tolo.

Slučajnosti. UJU — pov. Ljubljana naproša odbor, da mu navede vse učiteljice, ki delujejo izven šole. Tovarišice se naprošajo, da se zglase tozadevno pri tajnici.

Tov. Marinč prosi tovariše(ice) naj se izjavijo, kakšne uspehe so dosegli z novo metodo v elementarnem razredu in Citanko — Flere.

Tov. V. Kulovčeva izjavi, da je uporaba te metode in čitanke priporočljiva pri majhnem številu in nadarjenih učencih, pri velikem številu učencev ni priporočljiva.

Tov. Koželj pa trdi, da so krasni uspehi tem potem vselej sigurni.

Tov. Marinč prosi tov. predsednika, naj bi zbral svoja predavanja o novomeških gradovih in sličnem v knjigi, po kateri bo učiteljstvo rado poseglo. Tov. predsednik obljubi storiti to pozneje, ko zbere še nekaj podobnega gradiva.

Pirnat Viktor, preds. Marija Smolik, tajnica.

UCITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ je zborovalo dne 14. junija 1930. pri Sv. Tomažu pri Ormožu ob 10. uri.

1. Statistika: Od 70 učiteljev(ice) je v okraju 66 članov društva in od teh je bilo navzočih 41, t. j. 62%.

2. Situacijsko poročilo: Predsednik je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, ki so se kljub oddaljenosti udeležili zborovanja pri Sv. Tomažu, ki leži na prijetnem gričku, a na najskrajnejši točki ormoškega okraja; pa saj je bilo to zadnje — peto zborovanje združeno z izletom. Podal je tudi nekaj zgodovinskih črtic o kraju samem, o tamošnjih narodnih možeh in učiteljstvu.

3. Poročila in predlogi: a) Prečitana in odobrena sta bila zapisnika ter so se obravnavali dopisi in predlogi.

b) Glede predlogov, navedenih v okrožnici poverjenjstva, so se dala navodila delegatom.

c) Vršila se je debata o »Popotniku«, v katero so posegli tov. Rosina, Žerjav, Najžer in Wenigerholz ter za »Naš rod« in »Mladinsko Matico«, v kateri so debatirali tov. Najžer, Bitenc, Žerjav in Porekar.

d) Soglasno je bil sprejet predlog tov. Najžerja: UJU poverjenjstvo Ljubljana naj izposluje oblasten odlok glede obveznosti, oziroma neobveznosti otrok in učiteljstva zaradi prisostvovanja šolskim mašam ter telovske procesiji, česar novi šolski zakon ne predvideva.

e) Sprejet je bil predlog tov. Megle z 20 glasovi proti 15. Dejstvo, da se učiteljstvo brez tehtnih vzrokov ne udeleži važnih učiteljskih zborovanj, se naj pri službeni oceni primerno upošteva, tem bolj pri onem učiteljstvu, ki sploh ni organizirano.

4. Samoizobrazba. O Vidovdanskem verovanju je predaval predsednik tov. Rosina; tov. Rajšp se mu je zahvalil za krasno Vidovdansko manifestacijo.

5. Delegati za pokrajinsko skupščino v Novem mestu so: tov. predsednik Rosina Adolf, tov. Pinterič Drago in Podplatnik Franjo, za namestnike: tov. Klemenčič Vlado in Ivanka ter Šijanec Olga; za državno skupščino v Beogradu tov. predsednik Rosina Adolf, namestnik tov. Klemenčič Vlado, oziroma Megla Milan.

6. Slučajnosti. Prihodnje zborovanje in občni zbor se bo vršil septembra pri Sveti njah.

Ad. Rosina, preds. Vl. Porekar, tajnik.

Nove knjige.

—k Začaruna bukev. Ker je v knjigi več sestavkov, primernih za proslavo po šolah itd., upam, da jo nabavijo šolske knjižnice. Pripominjam, da znaša pristojbina za uprizoritev enodnejanke »Vesna« za posamezno šolsko leto 50 Din in prejmete dovoljenje takoj, čim me obvestite, da ste s tem pogojem zadovoljni. Za slučaj, da bo enodnejanke »Vesna« komponirana, Vas o tem obvestim po »Učit. Tovarišu« in dnevnem časopisju. Cena knjižice znaša s poštnino vred vezana 12 Din, broš. 7 Din in je za nakazilo priložena knjigi vselej položnica. Naroča se pri: Ivanu Albrehtu, Malenca, p. Krška vas.

—k Ljudmila Poljanec: Mati, tri lirsko-dramatske slike. Uglasbil Mirk. Samozaložba. Maribor 1930. Naroča se pri založništvu. Mirk-Poljanec, Maribor, Gosposka ul. 52. Vsebinska knjižica je namenjena predvsem za uprizoritev na materinski dan. Tri kratke lirsko-dramatske slike: 1. Mati pri zibelki. 2. Mati in bolno dete in 3. Mati in otroci pri igri, se bodo s pridom uprizarjale na šolskih odrih, ker je za njih uprizoritev potrebna le enostavna scenarija.

—k Rene Bazin: Iz vse svoje duše. Roman. Poslovenil Niko Kuret. Ljudska knjižnica, 34. zv. V Ljubljani 1930. Založila Jugoslovanska knjigarna. Str. 222. Cena 28 Din, v platno vezani knjigi 40 Din.

Bazin, ta znameniti francoski pisatelj, član akademije, je tudi nam Slovencem že dobro znan, po svojem romanu »Gruda umira«. Iz vsega romana veje dih najfinije nežnosti in globoke prepričevalnosti, pri tem se pa razvija zgodba s tako zanimivostjo in napetostjo, da človek romana ne bo odložil, preden ni dospel do zadnje strani. Tudi prevod je gladek. Naj bi si ga nabavila prav vsaka delavska rodbina, izredno nizka cena ji to omogoča.

—k Mirko Kunčič: Najdenček Jokec. (Iz torbe Kotičkovega strička zvezek 1.) — Naše mladinsko slovstvo že pred vojno ni moglo pokazati dela, ki bi bilo postalo trajna last mladine. Do zdaj še nismo imeli izrecno mladinskega pisatelja, ki bi bil gojil specialno mladinsko slovstvo in bi nam ustvaril nekaj takega, kar je vzeto naravnost iz otroške duše in pisano v onem jeziku in slogu, ki ga more razumeti mladina. Le dvojica pesnikov je zadela prave strune, a dasi je pisalo že nekaj pisateljev za mladino, vendar niso mogli uspjeti, pač edino iz razloga, ker niso poznali otroške duše. Po vojni je postala menda moda, da se vsakega poizkuša postaviti v mladinski literaturi in doseči nekaj rekord v številu otroških del. Mladino naravnost zasipajo z omljednimi, praznimi spisi, ki nimajo ne duha ne telesa; pisatelji se nočejo zavediti, da pišejo za one, ki imajo v srcu še čisto zlato in svoje zaslanjano kraljestvo, o katerem pa večina naših modernih »mladinskih« pisateljev nima niti pojma. Iz otroške literature so napravili otroško brozgo, ki stoji globoko pod

vsako kritiko in katere se moramo odrastli sramovati, ker že otrokom samim preseđa in se je obupno otepavajo. S tem pa otroci polagoma izgubljajo veselje do knjige, ker pri sedanjih, po sili mladinskih pisateljih ne najdejo onega, kar pričakujejo v svoji knjigi — lepote in življenja svojega zaslanjanega kraljestva. — Oprema knjige prav razkošno. Krasi jo nebroj posrečenih slik, ki so popolnoma v skladu z vsebino. Človek je vesel, če jo vidi in bere, zakaj brez pretiravanja moramo priznati, da je to prva in edina knjiga, ki je izšla pri nas v povojnih letih in ki je pristno mladinska. Zato pa bo ostala trajna last naše mladine, ki je ne bo mogla pogrešati nič več. In brez »Jokca« ne sme biti nobena družina, a sem prepričan, da tudi ne bo. — Jos. Vandot.

MIROSLAVA LEITGEB

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo dveh smrtnih slučajev v znesku 11 Din, zakonski pari 21 Din. Umrla sta Vincenc Robljek, Kranj (215. smrtni slučaj) in Ida Petrič, Ljubljana (216. smrtni slučaj). Dediči so prejeli iz društvene blagajne 24.780 Din. V juliju t. l. je izostalo mnogo članskih nakazil. Vljudno prosim, nakažite vse zaostanke v avgustu. — U. S. ima 2495 članov, posmrtnina znaša 12.475 Din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Inteligentna gospodična zmožna dobre kuhe (prednost imajo strokovne učiteljice za gospodinjstvo), ki ima veselje do trgovskega posla, vodenje kuharskih tečajev, obisk strank v mestu, dobi stalno službo.

Ponudbe pod »Vestna« na upravo lista.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

— Moja hčerka Marija Tomše, rojena 9. septembra 1912. v Rajcu 10, občina Velika dolina, srez Krško, ki je dne 21. junija t. l. dobila potom Zavoda sv. Marte v Ljubljani službo, je odšla z gospo učiteljico neznanu kam. Prosim, da se mi naznani njeno bivališče. — Jožef Tomše, Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani, poštno ležeče.

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Šolske zvezke

po nižjih cenah, iz najboljšega papirja s prijetnim izdelavo

UCITELJSKA TISKARNA
Franklhanova ul. 6

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

Avgust Agnola

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. **Luksuzni predmeti.**

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

★

L. MIKUŠ

LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1899.
Telefon šte. 2.282.

★

OBLEKE, PERILO, POVRŠNIKE, KLOBUKE, CEVLJE, NOGAVICE, KRAVATE itd.

nudi ugodno v veliki izbiri

KONFEKCIJSKA MODNA TRGOVINA

JAKOB LAH * MARIBOR

GLAVNI TRG 2.

VELETRGOVINA

F. König

//

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Vaše potrebščine krijete najceneje v manufakturni trgovini

»PRI SOLNCU«

CEVLJE Glavni trg 9

Prodaja tudi na obroke!
Za obilen obisk se priporoča

ALOJZ DROFENIK

Priporočamo trvdke, ki inserirajo v našem glasilu!

DENAR NALOŽITE NAJBOLJE IN NAJVARNEJE PRI DOMAČEM ZAVODU

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice štev. 14.257 reg. zadruga z neom. zav. Brzojavke: „KmetSKI dom“, / Telefon 2847

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA 1. ♦ ♦ ♦ PODRUŽNICI V KAMNIKU IN V MARIBORU

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7½%, brez odbitka davka na rente. — Stanje vlog okroglo 30.000.000 Din. Rezerve nad 500.000 Din. Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitvenega obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvo, na vključbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. rač. pod najugodnejšimi pogoji. Blagajniške ure: Ob delavnikih od 8 do 12½ in od 3 do 4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 do 12½.